

MILOSRDNÍ BRATŘI
MATEŘSKÁ ŠKOLA BRNO

KURZ: Inkluze v MŠ se zaměřením na problematiku PAS a syndrom ADHD

Akreditace MŠMT - č. j. 31094/2016-1-921

I/2.3 Vzdělávání pedagogických pracovníků MŠ (v rámci OP VVV)

Kurz je zaměřen na prohloubení kompetencí pedagogických pracovníků MŠ souvisejících se vzděláváním dětí neklidných a dětí s poruchou autistického spektra. Náplň kurzu vychází z praxe lektorek (učitelek MŠ) a nabízí jak teoretický vhled do tématu, tak především sdílení praktických zkušeností osvědčených realizací inkluze v běžné třídě MŠ, osvojení si nových metod práce a rozšíření možností řešení problémových situací jak s dětmi, tak s jejich rodiči.

Cílem tematického celku věnovaného syndromu ADHD je nabídnout možnosti konstruktivního přístupu k neklidným dětem a rodinám, z nichž tyto děti pocházejí. Účastníkům se dostane konkrétních doporučení pro práci s dětmi s ohledem na příčiny jejich neklidu a na budování jejich sociálních, komunikačních a emočních kompetencí. V rámci témat týkajících se problematiky PAS se účastníci seznámí s metodami, které lze v této oblasti využívat, a které jsou ověřeny praxí v MŠ Milosrdných bratří - viz témata výuky.

Kurz se koná **v prostorách Mateřské školy Milosrdných bratří**. Účastníci tak mohou nahlédnout do materiálů, které se využívají v práci s dětmi a mohou si vyzkoušet pomůcky, jež jsou dětem k dispozici a byly často vyrobeny na míru potřeb konkrétních dětí.

Termíny: 8.-9. 4. 2017 (so-ne, vždy od 9.00 do 17.00)
23.-24. 9. 2017 (so-ne, vždy od 9.00 do 17.00)
11.-12. 11. 2017 (so-ne, vždy od 9.00 do 17.00)

Počet účastníků: 12

Vzdělávání je určen učitelům a pedagogickým asistentům působícím v MŠ

Cena: 1330 Kč

Časová dotace kurzu je 16 hodin.

Místo: Mateřská škola Milosrdných bratří, Vídeňská 7, Brno

Lektoři: Bc. Petra Škrdlíková, Mgr. Tereza Procházková

Garant kurzu: doc. Lenka Lacinová, Ph.D.

Přihlášení: formulář na webu skolka.milosrdni.cz anebo prostřednictvím emailu materskaskola@milosrdni.cz

Témata výuky

Problematika syndromu ADHD (8 hodin)

- Neklid u dětí - příčiny neklidu coby východisko pro přístup k dítěti
- Výchova dítěte - trénink pro budoucnost
- Komunikace a její možnosti v práci s dítětem a třídou
- Řešení problémových situací

Poruchy autistického spektra (8 hodin)

- Využití metodiky strukturovaného učení
- Praktické přístupy k nácviku sebeobsluhy
- Praktické přístupy k nácviku sociálního chování
- Týmová spolupráce pedagogických pracovníků a školní klima podporující integraci

Anotace jednotlivých témat kurzu

Neklid u dětí

První část bloku se věnuje tématu psychosociálních a organických příčin ADHD, symptomatice, diagnostice poruchy a specifickým ADHD dle věku dítěte. Hlubší vhled do problematiky přinese účastníkům možnost porozumět specifickým rodin, v nichž neklidné děti vyrůstají, ale také emocionálním potřebám samotného dítěte. Součástí tématu jsou také potenciální sociálně patologické jevy, jakými může být například šikana či agresivní chování.

Výchova jako trénink pro budoucnost

V přístupu k neklidným dětem bez ohledu na příčiny neklidu je kromě zabezpečení komplexní podpory ze strany odborníků také výchovný přístup. Téma hranic ve výchově a bezpodmínečného přijetí dítěte, naplňování jeho potřeb a poskytnutí vhodných podmínek pro vývoj dítěte (např. potřeba řádu a struktury) se týká jak prostředí rodiny, tak prostředí mateřské školy. Během tématu se účastníci seznámí s konkrétními pomůckami a způsoby práce, které jsou využívány v MŠ v souvislosti se stanovováním pravidel, řádu, způsobů odpočinku a možností práce se skupinou.

Komunikace jako rozhojnění jistot a potlačení nejistot

V práci s neklidnými dětmi hraje výraznou roli verbální i neverbální komunikace. Vědomé užívání komunikačních technik patří k projevům „pedagogického mistrovství“. Patří k nim práce s hlasem, slovem, pochvalou, oceněním a zpětnou vazbou, schopnost jednoznačného projevu či práce s vlastními emocemi. Neklidné děti mívají často v komunikačním procesu bariery plynoucí z jejich aktuální míry soustředění. Všemi těmito specifiky dítěte a kompetencemi učitele se zabývá blok jak teoreticky, tak prakticky.

Řešení problémových situací

V každodenní práci s neklidným dítětem dochází k mnoha problematickým situacím, které učitel řeší často intuitivně. U dětí s ADHD je však důležité, aby se dítě systematicky učilo zvládat své emoce a impulzy. Tato část semináře nabídne konkrétní možnosti tréninku řešení problematických situací jako je konflikt mezi dětmi, konflikt dítěte s učitelkou, agresivní chování, řešení nevhodných verbálních projevů dětí, práce se skupinou, práce s rodiči.

Praktické využití metodiky strukturovaného učení

Podrobnější popis možností využití metodiky strukturovaného učení během činností dítěte s PAS v MŠ. Do této oblasti spadá strukturalizace, vizualizace, individuální přístup a motivace. Na praktických příkladech je vysvětlen princip výroby pomůcek pro děti s PAS.

Praktické přístupy k nácviku sebeobsluhy a sociálního chování

V návaznosti na metodiku strukturovaného učení jde o zaměření na rozvoj samostatnosti dítěte v oblasti sebeobsluhy a možnosti rozvoje sociálních kompetencí dítěte ve skupině.

Týmová spolupráce pedagogických pracovníků a školní klima podporující integraci

Tato část semináře bude věnována kompetencím jednotlivých pedagogických pracovníků, kteří se na integraci podílejí. Zaměříme se na inkluzivní přístup v rámci integrace tak, aby se integrace stala přínosnou jak pro dítě s PAS i pro ostatní zúčastněné.

Lektoři kurzu

Bc. Petra Škrdlíková

Vystudovala obor speciální pedagogika se zaměřením na logopedickou péči na PdF MU v Brně a v rámci dalšího vzdělávání absolvovala mimo jiné vzdělávání v Montessori pedagogice pro MŠ. Pracuje jako ředitelka Mateřské školy Milosrdných bratří v Brně. Během předchozí profesní praxe v sociálních službách vedla dvanáct let společně s Doc. Lenkou Lacinovou z FSS MU rodičovské skupiny pro rodiče neklidných a hyperaktivních dětí, koordinovala služby pro rodiny s dětmi, vedla poradenství a organizovala vzdělávací programy na téma syndromu ADHD. Je spoluautorkou knihy Dost dobří rodiče aneb Drobné chyby ve výchově povoleny (Portál, 2007) a autorkou populárně naučných a odborných článků na téma výchovy a práce s dětmi se syndromem ADHD a knihy Hyperaktivní předškoláci (Portál, 2015). Průběžně lektoruje v rámci dalšího vzdělávání ped.pracovníků, a to především na téma neklidu u dětí.

Mgr. Tereza Procházková

Vystudovala obor speciální pedagogika na Masarykově univerzitě v Brně. Problematice poruch autistického spektra se věnuje už od dob studií na VŠ, kdy pracovala s dětmi s PAS a to zejména v oblasti jejich volnočasových aktivit. Po ukončení studia pracovala v autistické třídě MŠ speciální a nyní působí jako učitelka v MŠ Milosrdných bratří, kde metodicky vede integraci dětí (PAS, DS) a studentské stáže týkající se integrace dětí s PAS a DS.

Doc. Lenka Lacinová, Ph.D. (garant vzdělávání)

Docentka Lenka Lacinová pracuje jako výzkumnice a pedagožka na Fakultě sociálních studií Masarykovi univerzity v Brně. V Institutu výzkumu dětí, mládeže a rodiny se zabývá především výzkumem blízkých vztahů. Zaměřuje se na následky vnímání konfliktů mezi rodiči a jejich dětmi a na výzkum citové vazby. Její habilitační práce nese název Děti a konflikt mezi rodiči ve vývojové perspektivě. Na katedře vede kurzy vývojové psychologie a vede diplomové a doktorandské práce mimo jiné také ohledně problematiky syndromu ADHD a neklidu u dětí. Dlouhodobě spolupracuje s ředitelkou MŠ Milosrdných bratří Petrou Škrdlíkovou (spoluautorství knihy Dost dobří rodiče a další odborné i populárně naučné texty o problematice neklidu u dětí, společné lektorování, metodická podpora knihy Hyperaktivní předškoláci či spoluautorství knihy Rodičovství očima matek neklidných dětí (Barrietes & Principal, 2008). V současné době se podílí na projektu Babywatching, který pilotně probíhá v MŠ Milosrdných bratří.